

Lyfjastofnun

Icelandic Medicines Agency

Vikuleg samantekt á lyfjaskorti

» Upplýsingarnar gilda um lyfjaskort sem hefur verið tilkynntur Lyfjastofnun

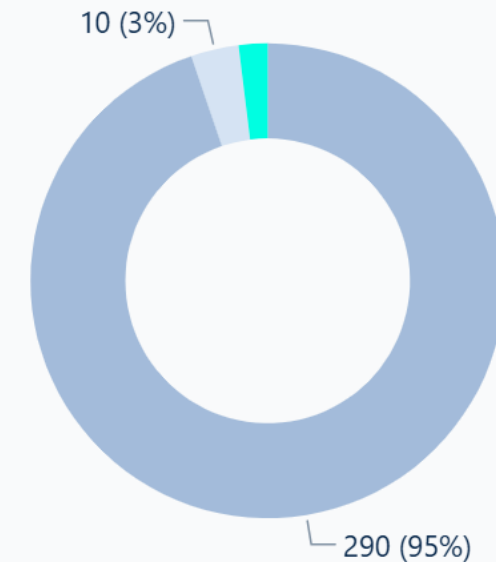
Vika 46, 2025

Lyf í skorti í dag - áhrif á lyfjanotendur

305 lyfjapakkingar eru í lyfjaskorti:

- Í **95%** tilvika munu lyfjanotendur fá sambærilega lyfjameðferð. Áhrif skorts eru því óveruleg á lyfjameðferðina.
- **5** mismunandi lyfjapakkingar eru í skorti þar sem læknir þarf að breyta lyfjameðferð í aðra álíka lyfjameðferð.
- Engin lyfjapakking er í skorti þar sem ekkert sambærilegt lyf eða álíka lyfjameðferð er fáanleg.
- 10 lyf eru merkt sem sérpöntun/útboðslyf, um er að ræða lyf sem er að jafnaði ekki til á lager, en heildsala mun panta það ef þörf er á. Til dæmis útboðslyf sem er ekki fyrsta val.

● Sambærileg lyf til á markaði ● Sérpöntun / útboðslyf ● Ekki til lyf með sama ATC númeri

- » Upplýsingar og ráðleggingar eru birtar fyrir hvert lyf í skorti í sérlyfjaskrá og í vefþjónustu fyrir ávísanakerfi lækna.
- » Lyfjastofnun birtir lista yfir allan tilkynntan lyfjaskort á vefsíðu stofnunarinnar.

Nánar um skort sem leiðir til þess að læknir þarf að breyta lyfjameðferð í aðra álíka meðferð - hvað kemur í staðinn?

Heiti lyfs	ATC-flokkur	Upphafsdags. skorts	Áætluð lokadags. skorts	Fjöldi daga í fyrirvara	Ábendingar	Ráðleggingar / annað
Neiratax 100 mg/ 100 mg/ 1 mg/ 20 mg/ 2 ml stungulyf, lausn	A11DB	3.11.2025	óvíst	-4	Meðferð við blóð- og taugafræðilegum einkennum af völdum viðvarandi skorts á B1-, B6- og B12-vítamínum	Lyfið er fáanlegt á lager hjá heildsölu með knappri fyrningu, 31.1.2026.
Xeomin 100 ein. stungulyfsstofn, lausn	M03AX01	12.11.2025	16.12.2025	2	Lyfið er ætlað til einkennamiðaðrar meðferðar hjá - fullorðnum við; hvarmakrampa og vangakrampa, vöðvaspennutruflun í hálsi með snúningi, síbeygjukrampa í handlegg, langvinnu auknu munnvatnsrennsli vegna taugakvilla. - Hjá börnum sem vega ≥ 12 kg; langvinnu auknu munnvatnsrennsli vegna taugakvilla / taugaproskakvilla.	Önnur stungulyf með sama virka innihaldsefni eru fáanleg.
DuoTrav augndropar, lausn	S01ED51	6.10.2025	17.11.2025	11	Lyfið er ætlað fyrir fullorðna til að lækka augnþrýsting hjá sjúklingum með gleiðhornsgláku eða of háan augnþrýsting, þegar ekki hefur náðst viðunandi árangur með staðbundnum betablokkum eða prostaglandínhlíðstæðum	Önnur augnlyf sem innihalda timolol eru fáanleg en ekki með sömu samsetningu.
Tobradex augndropar, dreifa	S01CA01	24.10.2025	19.11.2025	1	Til að koma í veg fyrir og meðhöndla bólgu og fyrirbyggja sýkingu í tengslum við dreraðgerð hjá fullorðnum og börnum 2 ára og eldri.	Annað augnlyf sem inniheldur dexamethason er fáanlegt en ekki í blöndu með tobramycin.
Epiduo 0,1%/ 2,5 % hlaup	D10AD53	31.10.2025	30.1.2026	18	Meðferð á húð við þrymlabólum þegar fílapenslar, nabbar og graftarbólur eru til staðar	Önnur markaðsett lyf ætluð til notkunar við bólum eru fáanleg.

Fjöldi lyfjaskortstílfella þar sem hugsanlega þarf að breyta lyfjameðferð - 2025

● Ekkert sambærilegt lyf er á markaði / fáanlegt ● Ekki til lyf með sama ATC númer en sambærilegt lyf í sama flokki er á markaði / fáanlegt

Janúar- október 2025, meðalfjöldi tilkynninga á mánuði:

- 4,5 = Ekkert sambærilegt eða álíka lyf fáanlegt
- 4 = Álíka lyfjameðferð fáanleg

Samanburður við fyrra ár

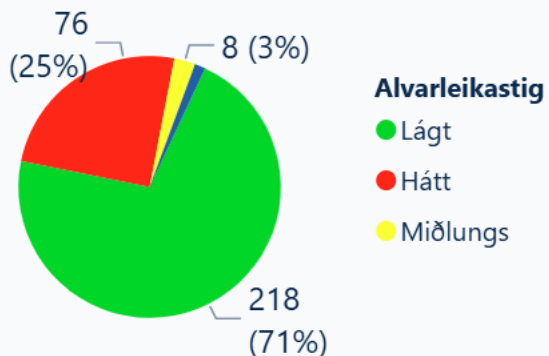
2024, meðalfjöldi tilkynninga á mánuði:

- 5 = Ekkert sambærilegt eða álíka lyf fáanlegt
- 8 = Álíka lyfjameðferð fáanleg

Grafið sýnir þann mánuð sem tilkynning barst Lyfjastofnun, óháð því hvenær skortur hefst.

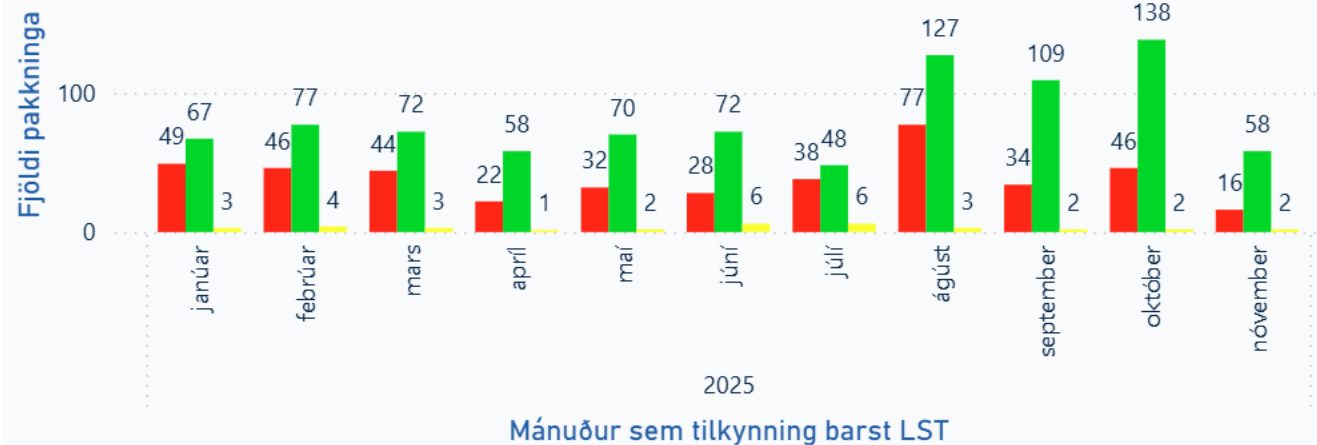
Þörf á aðgerðum af hálfu lækna vegna lyfjaskorts

Staðan í dag

Þróun 2025

Áhættustig ● Hátt ● Lágt ● Miðlungs

Janúar- október 2025:

- 34% alvarleikastig hátt
- Í 67% tilvika gat læknir ávísað lyfi í skorti

Allt árið 2024:

- 35% alvarleikastig hátt
- Í 58% tilvika gat læknir ávísað lyfi í skorti

Litakóðun birtist í ávísanakerfi (Sögu) ásamt ráðleggingum:

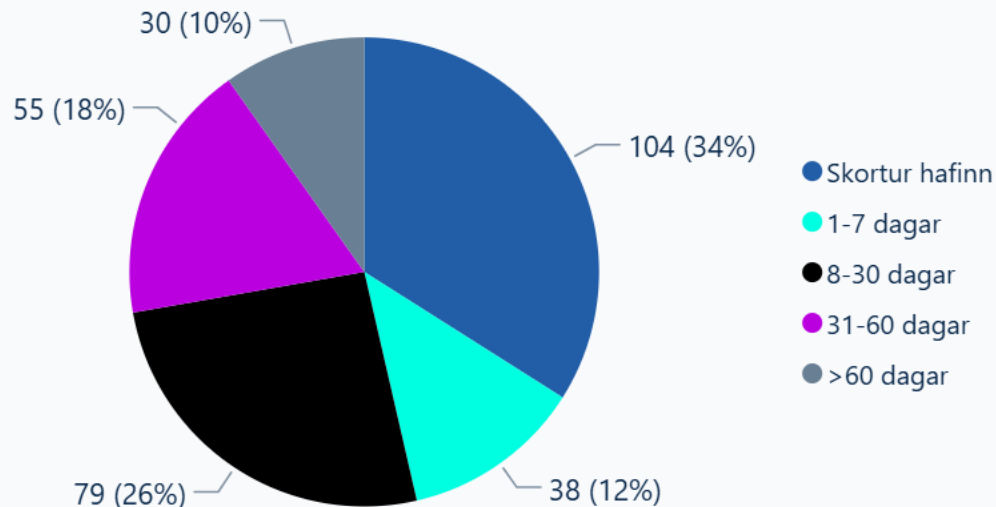
Lágt Læknir getur ávísað markaðssetta lyfinu þrátt fyrir skort því hægt er að breyta lyfjaávisun í apóteki og lyfjameðferð helst óbreytt. Dæmi: Önnur lyf eru í skiptiskrá, til er önnur pakkingastærð, annar styrkleiki eða útskipti í undanþágulyf eftir heimild Lyfjastofnunar

Miðlungs Mat læknis hvort hægt sé að ávísa markaðssetta lyfinu í skorti eða hvort ávísa þurfi öðru lyfi (val á milli lágt eða hátt).

Hátt Krefst ávallt aðgerða af hálfu læknis, ekki hægt að leysa málið í apóteki. Læknir þarf til dæmis að ávísa öðru markaðssettu lyfi, öðru lyfjaformi eða undanþágulyfi.

Fyrirvari lyfjaskortstilkynninga fyrir lyfjaskort sem er til staðar í dag

- 34% tilkynninga barst Lyfjastofnun þegar skortur var hafinn, samanborið við 43% árið 2024
- 12% tilkynninga bárust með 1-7 daga fyrirvara, samanborið við 14% árið 2024

Fyrirvari er mikilvægur svo nægur tími sé fyrir lyfjafyrirtæki að útvega sambærilegt markaðssett lyf eða undanþágulyf. Þannig er hægt að koma í veg fyrir hugsanleg vandræði lyfjanotenda og aukna vinnu fyrir heilbrigðisstarfsfólk.

Lágmarksbirgðir – Öll hin Norðurlöndin hafa innleitt löggjöf varðandi skyldur um að halda lyfjalager nauðsynlegra lyfja í landinu og slíkt er nauðsynlegt hérlandis.

Heimild lyfjafræðinga til að breyta ávísun læknis í undanþágulyf

- » Lyfjastofnun getur **heimilað lyfjafræðingum í apótekum að breyta ávísun læknis úr markaðssettu lyfi í undanþágulyf skv. 52. gr. lyfjalaga 100/2020.**
  - › Úrræðið er einungis notað í sérstökum tilvikum að undangengnu öryggismati og þegar ljóst þykir að án aðgerða kæmi upp íþyngjandi staða fyrir lyfjanotendur og heilbrigðisstarfsfólk.

20

- **Heimildir í gildi í dag þar sem lyfjafræðingar í apótekum geta breytt lyfjaávísun læknis**
- **Það sem af er ári hafa verið veittar heimildir fyrir 63 lyf**, að baki þeim er fjöldi lyfjaávísana. Frekari upplýsingar í [sérlyfjaskrá](#).